

Handläggare
Ida Reimegård
Telefon: 08 508 03 090

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Svar på remiss om Komplettering avseende ärendeansvar för ensamkommande flyktingbarn

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Christina Heglert
Stadsdelsdirektör

Toni Mellblom
Avdelningschef

Sammanfattning

Spånga-Tensta stadsdelnämnd har fått ärendet Komplettering avseende ärendeansvar för ensamkommande flyktingbarn på remiss från Stadsledningskontoret. Ärendet är ett förslag på en turordningsmodell för fördelningen av ansvar för, till staden anvisade, ensamkommande barn som inte har en anknytning till en stadsdelsnämnd och som inte kan erbjudas plats i kommunens egna asylboenden.

Bakgrund

Årligen kommer ett stort antal barn och ungdomar utan medföljande förälder eller annan legal vårdnadshavare till Sverige för att ansöka om asyl, så kallade ensamkommande barn. Migrationsverket anvisar en kommun att ansvara för barnets mottagande, omsorg och boende.

När Migrationsverket har anvisat en kommun att ta ansvar för ett ensamkommande barn anses barnet vistas i den kommunen. Det innebär att det är socialnämnden i den kommunen som har ansvaret för barnets boende och för att barnet får det stöd och den hjälp som föreskrivs i socialtjänstlagen (2 kap. 1 § SoL). Boendet kan vara antingen ett hem för vård eller boende (HVB) för ensamkommande barn som drivs av kommunen i egen regi eller någon annan form av boende som anses lämpligt, t.ex. ett enskilt drivet HVB, ett familjehem eller jourhem.

Anvisningskommunen ansvarar för att barnet får det stöd och den hjälp som hon eller han behöver under placeringstiden oavsett om barnet är placerat i boende beläget i den egna kommunen eller i en annan kommun.

Stockholms stad har ingått en överenskommelse med Länsstyrelsen och Migrationsverket om ett väsentligt utökat mottagande av ensamkommande barn. Enligt det nya avtalet ska staden erbjuda 332 platser för ensamkommande barn som söker asyl. För dessa barn gäller att Migrationsverket kan anvisa dem till Stockholms stad utifrån att barnet har uppgett en anknytning till en närstående i staden. Vid denna situation är det, enligt stadens riktlinjer för ärendeansvar, den stadsdelsnämnd där den närstående bor som blir ansvarig för barnet.

För de barn som anvisas till staden utan en sådan koppling gäller att staden (socialförvaltningen) i första hand undersöker möjligheten att ordna plats vid någon av stadens egna asylboenden. För de barn som kan erbjudas sådant boende blir det, enligt stadens riktlinjer, den stadsdelsnämnd där boendet är beläget som blir ansvarigt för barnet.

Det förekommer även att barn anvisas till staden utan att det finns en anknytning till närstående och utan att det finns lediga platser i stadens egna boenden. Ansvaret vid denna situation är inte reglerat i stadens riktlinjer vilket innebär att de behöver kompletteras till att även omfatta dessa omständigheter.

Ärendet

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har fått ärendet Komplettering avseende ärendeansvar för ensamkommande flyktingbarn på remiss från Stadsledningskontoret.

Enligt lagstiftningen på området har anvisningskommunen ansvar för att ensamkommande flyktingbarn får det stöd och den hjälp som han eller hon behöver oavsett var barnet är placerat. För att även de barn som inte bedöms kunna hanteras enskilt inom ramen för

stadens egna asylboenden får ett bra och ändamålsenligt stöd i enlighet med de krav som lagstiftningen ställer har ett förslag på en turordningsmodell för fördelning av ansvar för dessa ensamkommande flyktingbarn mellan stadsdelsnämnderna utformats.

Förslaget har utarbetats på stadsledningskontorets avdelning för välfärdsutveckling genom samråd med juridiska avdelningen, socialförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen samt Södermalms och Skärholmens stadsdelsförvaltningar.

Förslaget

Stadsledningskontoret framlägger i sitt förslag en turordningslista utifrån vilken stadsdelsnämnderna ges ansvar för de ensamkommande flyktingbarn som inte bedöms kunna hanteras enskilt inom ramen för stadens egna asylboenden.

Turordningslistan ger enligt Stadsledningskontoret en jämn fördelning av ansvar genom att utgå från den numrering som gäller för stadens stadsdelsnämnder. Ansvar för barnen fördelas i en rak följd vilket innebär att Rinkeby-Kista ges ansvar för det första barnet, Spånga-Tensta det andra barnet, Hässelby-Vällingby det tredje barnet osv. enligt listan nedan.

Stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista
Spånga-Tensta
Hässelby-Vällingby
Bromma
Kungsholmen
Norrmalm
Östermalm
Södermalm
Enskede-Årsta Vantör
Skarpnäck
Farsta
Älvsjö
Hägersten-Liljeholmen
Skärholmen

Stadsledningskontorets bedömning är att stadsdelsnämnderna har goda förutsättningar att ge barnen ett bra mottagande och ett bra stöd enligt den ansvarsfördelning som föreslås.

Stadsledningskontoret föreslår att socialnämnden ges ansvar för att meddela stadsdelsnämnderna när de ges ansvar enligt turordningslistan samt vad som ingår i detta ansvar. Socialnämnden behöver för

detta utveckla rutiner som innebär att stadsdelsnämnderna ges information som innebär att de kan förbereda sitt mottagande i god tid och på bästa sätt.

Socialnämnden ska enligt förslaget även fortsätta sitt arbete med att utöka antalet platser i egna asylboenden med målet att de behov som finns i första hand ska mötas genom sådana platser samt vid nästa revidering av riktlinjerna för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och ungdomar, komplettera dessa i enlighet med vad som framgår av ett eventuellt beslut.

Som möjligt alternativ till modellen har lyfts fram att de stadsdelsnämnder som idag inte har asylboenden eller barn med anknytning skulle kunna ges ansvar för övriga barn så att mottagandet blir jämnare mellan stadens stadsdelsnämnder. Eftersom mottagandet varierar och förändras över tid görs dock bedömningen att en sådan modell skulle behöva ges en komplicerad utformning och ställa krav på en omfattande administration för att ge de effekter som eftersträvas. Ett annat alternativ som lyfts fram är att skapa en stadsövergripande verksamhet inom vilken samtliga ärenden rörande ensamkommande barn handläggs vilket dock skulle innebära att principerna för stödet till dessa barn väsentligt skulle skilja från principerna för stödet till övriga barn.

Finansiering

Arbetet med ensamkommande barn finansieras med statliga medel. Socialnämnden ansvarar för den statliga ersättning som utgår för boendeplatser enligt aktuell överenskommelse med Migrationsverket och Länsstyrelsen i Stockholm för ensamkommande asylsökande barn.

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för att betala ut de medel som stadsdelsnämnderna återsöker, bland annat ersättning för vårdkostnader för asylsökande barn och schablon för utredningskostnad under asylprövningen.

För stadens överenskommelse om boendeplatser för ensamkommande asylsökande barn gäller att den för 2015 utvidgats till att omfatta 332 platser. För dessa platser uppstår kostnader dels hos socialnämnden för de platser som erbjuds inom stadens egna boenden, dels hos stadsdelsnämnderna för det boende som behöver ordnas för de barn som inte erbjuds plats i stadens egna boenden.

Detta innebär att socialnämnden behöver fördela medel från den statliga ersättning som utgår för boendeplatser till stadsdelsnämnderna så att de ges kompensation för sina kostnader. Modellen för fördelning ska utformas av socialnämnden i samverkan med stadsledningskontoret och arbetsmarknadsnämnden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid Strategiska staben i samråd med avdelningen för Individ och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Frågan om ensamkommande barn berör hela Stockholms stad. Många stadsdelsnämnder, däribland Spånga-Tensta tar idag emot många ensamkommande barn och unga. Förvaltningen i Spånga-Tensta ställer sig positiv till att staden arbetar för att skapa struktur genom en jämn ansvarsfördelningsmodell mellan stadens stadsdelsnämnder i mottagandet av de ensamkommande barn som inte bedöms kunna hanteras enskilt inom ramen för stadens egna asylboenden.

Förvaltningen vill understryka vikten av att tydlig information och rutiner för stadsdelsnämndernas ansvar enligt föreslagen modell utarbetas innan modellen tas i bruk för att garantera att berörda barn får hjälp och stöd i enlighet med de krav som lagstiftningen ställer. Utifrån detta ser förvaltningen det även som angeläget att en ny struktur som denna över tid utvärderas och följs upp för att se hur den fungerar i praktiken utifrån såväl stadens som de ensamkommande barnens perspektiv.

Bilagor

1. Komplettering avseende ärendeansvar för ensamkommande flyktingbarn